

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 237/2021-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, konajúcej prostredníctvom prokuristu Mgr. Michala Bizoňa LL.M., proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 10 C 136/2016-336 z 30. októbra 2020 v časti jeho druhého výroku takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. januára 2021 a doplnenou podaním z 22. februára 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10 C 136/2016-336 z 30. októbra 2020 v časti jeho druhého výroku. Navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola úspešnou stranou sporu (ako žalovaná) v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 10 C 136/2016, ktorého predmetom bolo určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a ktoré sa začalo na základe žaloby podanej obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobkyňa“).

3. Uznesením okresného súdu č. k. 10 C 136/2016-280 z 12. augusta 2020 vydaným vyšším súdnym úradníkom bola žalobkyňa zaviazaná nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume 4 289,54 eur. Pri vyčíslení trov konania vyšší súdny úradník, aplikujúc § 9 v spojení s § 10 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len

„vyhláška“) vychádzal z tarifnej hodnoty 27 726,85 eur, ktorá predstavovala hodnotu nehnuteľnosti stanovenú znaleckým posudkom a dohodnutú v kúpnej zmluve z 2. marca 2016, uzavretej medzi sťažovateľkou a obchodnou spoločnosťou [REDACTED]

4. Proti predmetnému uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podala žalobkyňa sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením v jeho druhom výroku tak, že uznesenie zmenil a žalobkyňu zaviazal nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume 688,30 eur (prvým výrokom napadnutého uznesenia bol zamietnutý návrh žalobkyne na prerušenie konania, pozn.). V odôvodnení uznesenia konštatoval dôvodnosť podanej sťažnosti, pričom zastával názor, že pri určení tarifnej hodnoty bolo v danom prípade potrebné vychádzať z kúpnej ceny dohodnutej v kúpnej zmluve z 15. júna 2015 uzavretej medzi žalobkyňou (ako kupujúcou) a sťažovateľkou (ako predávajúcou) v sume 1 010 eur, a nie z hodnoty nehnuteľnosti určenej znaleckým posudkom a následne stanovenej v kúpnej zmluve z 2. marca 2016 uzavretej medzi sťažovateľkou a obchodnou spoločnosťou [REDACTED], v sume 27 726,85 eur. Na základe uvedeného okresný súd určil základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v sume 61,41 eur.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, argumentujúc, že:

a) okresný súd sa odchýlil od jazykového znenia § 10 ods. 2 vyhlášky a pri určení tarifnej hodnoty nesprávne vychádzal z kúpnej ceny stanovenej v kúpnej zmluve, a nie z reálnej hodnoty nehnuteľnosti,

b) okresný súd nesprávne pochopil závery nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 544/2019 a jej vec neskúmal v širších súvislostiach, čo má za následok arbitrárnosť záverov prijatých v napadnutom uznesení.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka, že okresný súd nesprávne postupoval pri vyčíslení výšky (právoplatne priznaného) nároku na náhradu trov konania, v čom sťažovateľka vidí porušenie označených práv. Tvrdí, že okresný súd mal za základ pre určenie tarifnej hodnoty považovať reálnu hodnotu nehnuteľnosti stanovenú znaleckým posudkom (t. j. sumu 27 726,85 eur), a nie kúpnu cenu obsiahnutú v kúpnej zmluve uzavretej so žalobkyňou (t. j. sumu 1 010 eur). Ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť tak zjavne smeruje proti druhému výroku napadnutého uznesenia.

7. Ústavný súd, zohľadňujúc námietky sťažovateľky predostreté v ústavnej sťažnosti, považuje v prvom rade za žiaduce zdôrazniť, že obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je totiž *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci *Robins v. Spojené kráľovstvo* z 23. 9. 1997). Rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je však zásadne výsadou týchto súdov, pri ktorej sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania (IV. ÚS 248/2008, III. ÚS 125/2010, I. ÚS 134/2016). Ústavný súd sa k problematike

trov konania stavia nanajvyš rezervovane, podrobuje ju obmedzenému ústavnoprávnemu prieskumu, pričom k zrušeniu výroku o trovách konania pristupuje skutočne iba výnimočne. Tento prístup vychádza z názoru, že rozhodnutie o trovách konania má vo vzťahu k veci samej jednoznačne akcesorickú povahu a samo osebe väčšinou nedosahuje takú intenzitu, ktorá je spôsobilá porušiť základné práva a slobody, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. To však ale neznamená, že rozhodnutiami o trovách konania nemôže dôjsť k porušeniu práv sťažovateľa. Otázka náhrady trov konania môže nadobudnúť ústavnoprávnu dimenziu v prípade takého postupu všeobecného súdu, ktorý je založený na celkom zjavne nesprávnej interpretácii a aplikácii príslušných ustanovení zákona upravujúcich náhradu trov konania, v ktorom sú obsiahnuté črty svojvôle a taktiež v prípade, ak je odôvodnenie súdneho rozhodnutia vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania celkom nedostatočné, t. j. nepreskúmateľné (obdobne napr. IV. ÚS 348/2011, IV. ÚS 341/2012, II. ÚS 837/2015).

8. Takéto pochybenie však v prejednávanej veci sťažovateľky nebolo ústavným súdom identifikované.

9. V spore o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam predstavuje hodnota sporných nehnuteľností základ pre určenie tarifnej hodnoty náhrady trov právneho zastúpenia (m. m. I. ÚS 84/2020, III. ÚS 410/2020). Predmetom konania vo veci samej bolo v danom prípade určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (pozemkom), ktoré boli ocenené peniazmi, preto bola namieste aplikácia § 10 ods. 2 vyhlášky, tak ako to správne vyhodnotil i okresný súd.

10. Pri rozhodovaní o výške priznanej náhrady trov konania bola spornou hodnota predmetu sporu (tarifná hodnota), z ktorej bola vypočítaná základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby. Vyšší súdny úradník za základ pre stanovenie tarifnej hodnoty považoval sumu 27 726,85 eur, čo je suma stanovená znaleckým posudkom ako hodnota nehnuteľností a následne dohodnutá ako kúpna cena v kúpnej zmluve z 2. marca 2016 uzavretej medzi sťažovateľkou a obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ]. S takto určenou tarifnou hodnotou sporu sa nestotožnila sudkyňa okresného súdu, podľa ktorej mala byť tarifná hodnota určená z kúpnej ceny dohodnutej medzi stranami sporu v kúpnej zmluve z 15. júna 2015, od ktorej žalobkyňa odvodzovala svoj nárok v predmetnom konaní, a teda zo sumy 1 010 eur. Sťažovateľka tvrdí, že v jej prípade nebolo spravodlivé, aby sa okresný súd odchýlil od jazykového textu citovaného § 10 ods. 2 vyhlášky a pri určení tarifnej hodnoty tak mal vychádzať z reálnej ceny nehnuteľnosti určenej znaleckým posudkom, teda zo sumy 27 726,85 eur.

11. Po dôkladnom preskúmaní napadnutého uznesenia nadväzujúceho na rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka o výške priznanej náhrady trov konania ústavný súd konštatuje, že okresný súd sa v prípade sťažovateľky nedopustil porušenia práva na spravodlivé súdne konanie či svojvoľnej aplikácie a interpretácie zákona. Ak okresný súd v danom prípade, vychádzajúc z § 9 a § 10 ods. 2 vyhlášky považoval za tarifnú hodnotu sporu kúpnu cenu nehnuteľnosti stanovenú v kúpnej zmluve z 15. júna 2015 uzavretej medzi sťažovateľkou a žalobkyňou, nemožno mu z ústavnoprávneho hľadiska nič vytknúť (obdobne II. ÚS 175/2021). Suma 1 010 eur bola dojednaná ako kúpna cena v kúpnej zmluve z 15. júna 2015, od ktorej žalobkyňa odvodzovala svoj nárok na určenie vlastníckeho práva v predmetnom konaní, pričom bez relevancie je potom skutočnosť, že sťažovateľka následne (po začatí predmetného konania, pozn.) predala sporné nehnuteľnosti za podstatne vyššiu cenu obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ]. V tomto smere ústavný súd

poukazuje na závery svojho nálezu sp. zn. I. ÚS 544/2019, z ktorých vychádzal aj okresný súd v napadnutom uznesení a ktoré sú aktuálne aj pre posúdenie hodnoty sporu v prípade sťažovateľky. V predmetnom náleze ústavný súd konštatoval, že práve kúpna cena dohodnutá medzi stranami sporu v kúpnej zmluve poskytovala z hľadiska (vtedajšej) hodnoty predmetu sporu určitý návod na to, aby si žalobca (a rovnako aj žalovaný) mohol pred začatím súdneho sporu vytvoriť predstavu o nákladnosti vedenia sporu. Za týchto okolností by bolo proti logike a v rozpore s princípmi spravodlivosti prisvedčiť takej interpretácii, v zmysle ktorej by sa tarifná hodnota, z ktorej sa vypočítava základná sadzba tarifnej odmeny pre advokáta, určila z reálnej ceny nehnuteľnosti, keďže v takom prípade by z nej žalovaná strana (v tomto prípade sťažovateľka) na trovách konania v podstate profitovala. Vzhľadom na uvedené nemožno prisvedčiť argumentácii sťažovateľky, že okresný súd v jej prípade predmetný nález ústavného súdu nesprávne pochopil.

12. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd na rozdiel od sťažovateľky nepovažuje právne závery obsiahnuté v napadnutom uznesení okresného súdu za arbitrárne, keďže z tohto rozhodnutia vyplýva dostatok právne relevantných argumentov odôvodňujúcich ním prijaté rozhodnutie. Vzhľadom na to, že ústavný súd nezistil možnosť porušenia označených práv sťažovateľky napadnutým uznesením okresného súdu, ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júna 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu